

Samtal om suicid

Reda ut-häfte

Introduktion

Risken för suicidförsök och suicid är högre för personer med autism och ADHD än hos övriga befolkningen. Om du misstänker att någon bär på suicidtankar är det viktigt att våga ställa frågor. Det här häftet är framtaget med särskild tanke på möten med personer med kommunikationssvårigheter eller kognitiva svårigheter. Det kan självklart också användas i samtal med andra som ett stöd för att sätta ord på känslor och tankar.

Det är bra om du som leder samtalet har grundläggande kunskaper om suicid. SPIV är en ideell förening som erbjuder utbildningar i psykisk livräddning.

SPIV - Kunskap kan rädda liv utbildar personer inom vård och omsorg, allmänhet och ungdomar i suicidprevention <https://suicidprev.se>

Det är bra om personen som du skall samtala med känner sig trygg. Därför kan det vara en fördel om den som leder samtalet är någon som personen känner väl.

Men ibland kanske hen hellre vill prata med någon annan. Börja därför samtalet med att fråga vem hen vill prata med. Du som ställer frågorna har ansvar för samtalet, du ser till att personen känner sig lyssnad på och får möjlighet att berätta om sina känslor och tankar, samt vidtar lämpliga åtgärder utifrån det som du har fått veta.

Innan samtalet: Bekanta dig med materialet och se gärna [filmen om hur du pekpratar](#) om du är ovan vid att använda bildstöd. Filmen handlar om våld, men principen är densamma.

Printa ut det material som du behöver. Du kan använda det som det är, delar av det eller ha det som inspiration. Ta gärna fram egna bilder som passar situationen och personen du ska tala med.

Printa också ut **Att göra när jag mår dåligt** samt **Krisplan**.

Under samtalet: Gå igenom sidorna en i taget. Du förstärker ditt tal genom att peka på bilderna. Gå gärna igenom varje bild innan personen svarar så att du är säker på att hen vet vad bilden betyder. Hen kan sedan svara genom att peka på bilderna, eller genom sitt kommunikationssätt. Om hen använder kommunikationsstöd ska det finnas tillgängligt under samtalet. Gå tillbaka och repetera det som sagts för att försäkra dig om att du har uppfattat rätt.

Sidorna med rubrikerna **Tankar** och **Planer** bygger på suicidstegen där de första stegen handlar om tankar på suicid och därefter om mer konkreta handlingar.

Tips på frågor att ställa hittar du [här](#).

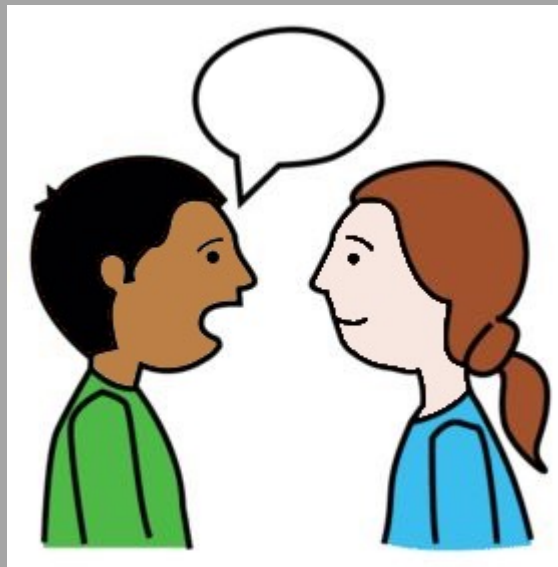
De sista sidorna påminner dig om vad du behöver tänka på innan ni avslutar samtalet. Du kan behöva berätta om tystnadsplikt och/eller anmälningsplikt och bestämma ett nytt möte.

Vid behov fyller ni tillsammans i en individuell **Krisplan** och du kan skicka med samtalskartan **Att göra när jag mår dåligt**.

Har det hänt något?

Vill du berätta?

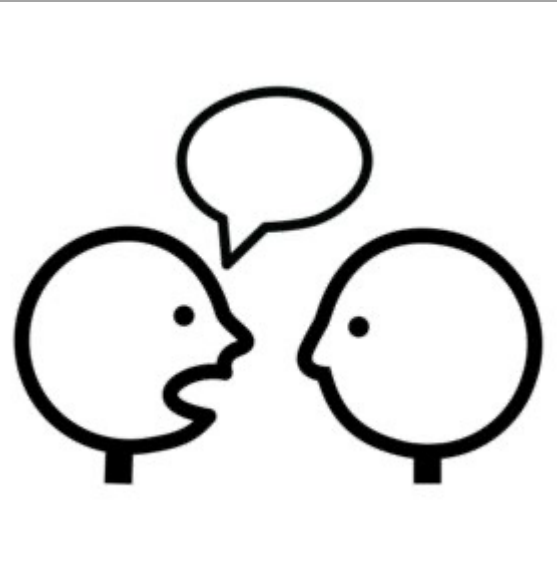
Ja

Nej

Vill du prata med mig?

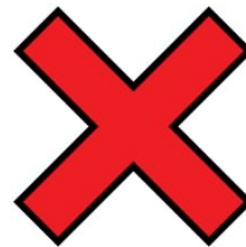
Vill du prata med någon annan?

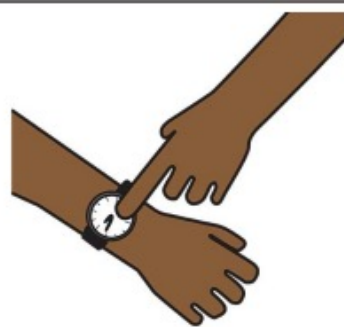
Ja

Nej

Samtalet idag

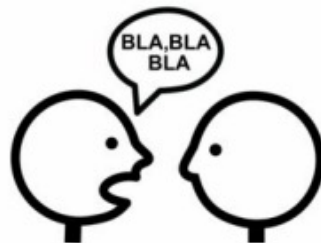
Tid

Prata

Fråga

Berätta

Tystnadsplikt

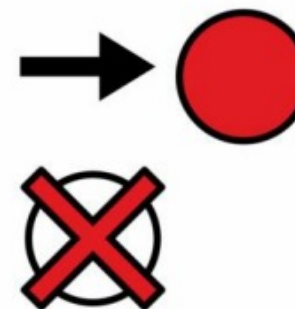
Berätta för andra

Nej

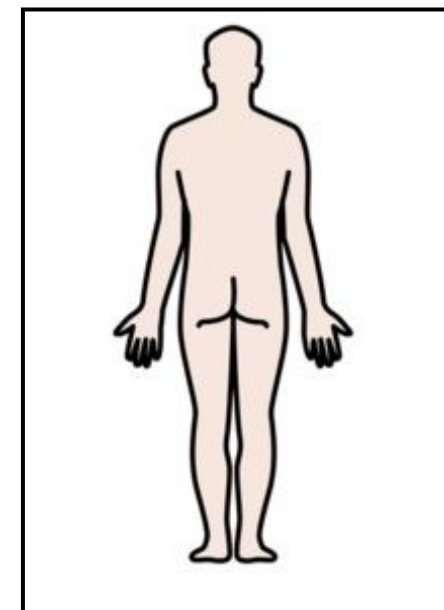
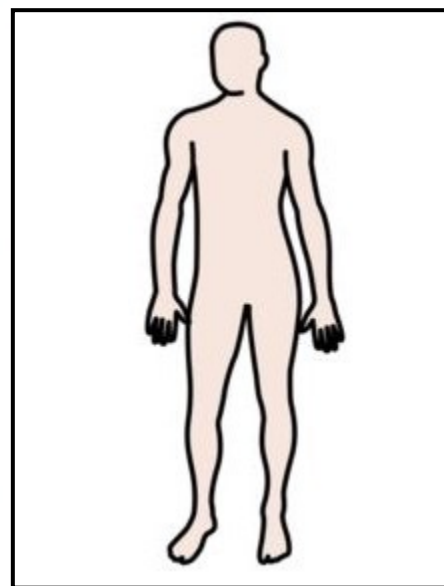
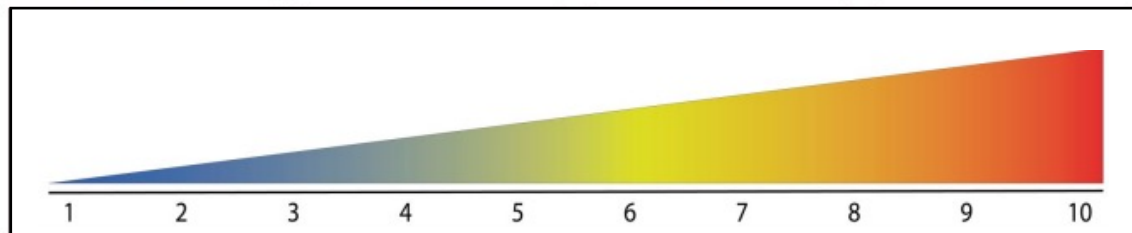
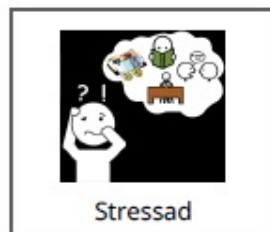
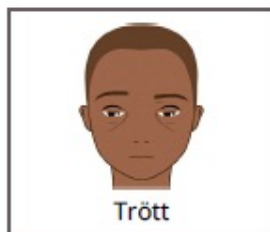
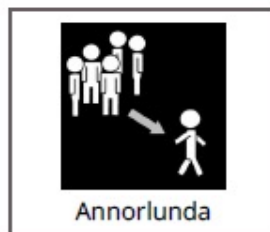
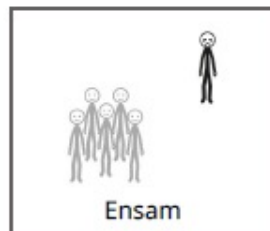
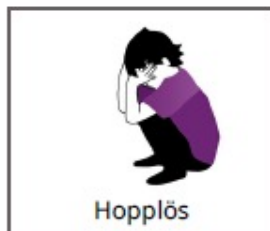
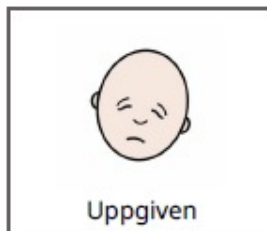
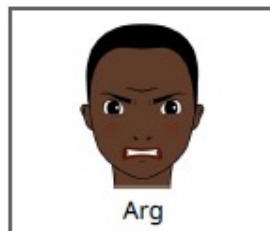
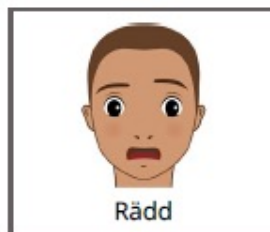
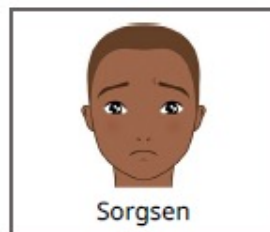
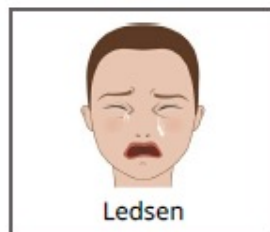
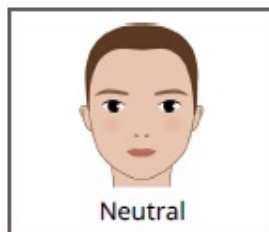
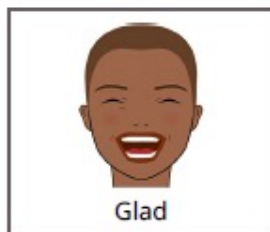
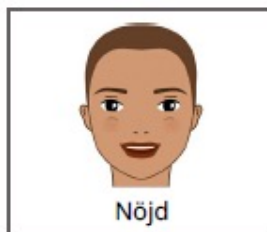
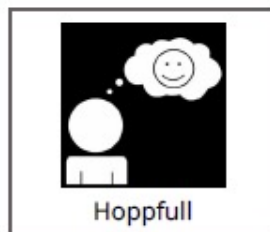

Stopp

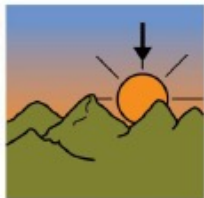
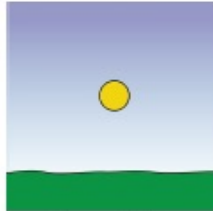
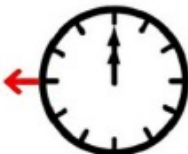
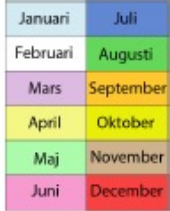
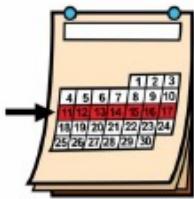
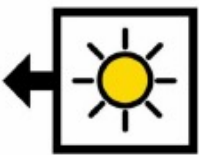
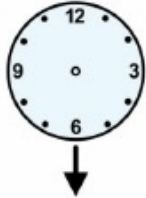
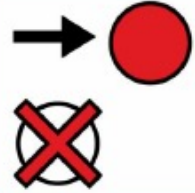

Något annat

Hur känner du dig?

När och hur länge har du känt såhär?

 Dag	 Natt	 Morgon	 Kväll	 Förmiddag	 Eftermiddag
 Innan	 Efter	 Månad	 Vecka	 År	 Alltid
 Ofta	 Sällan	 Länge	 Igår	 Bara idag	
			 Ja	 Nej	 Något annat

Är det något speciellt som hänt som gör att du mår såhär?

Hemma

Skola/fritids

Arbete

Idrott/förening

Vänner

Familj

Annan person

Ensam

Våld

Mobbing

Hot

Kontrollerad

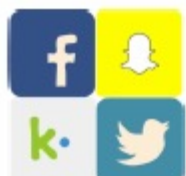
Alkohol

Droger

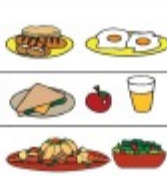
Medicin

Sociala medier

Pengar/skuld

Mat/äta

Förstår inte

Ont/smärta

Nyheter

HBTQI

Mens/PMS

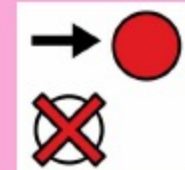
Sex

Ja

Nej

Något annat

Tankar

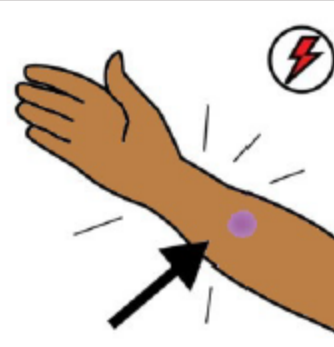
Hopp

Något att leva för

Hopplöst

Skada mig själv

Självhat

Tänker på att vara död

Önska död

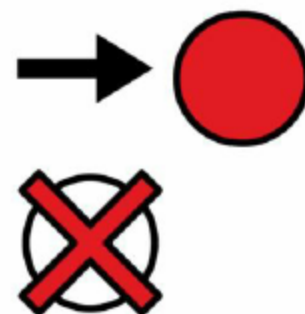
Vill inte

Ja

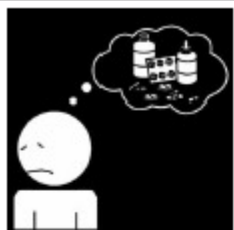

Nej

Något annat

Planer

Planera självmord

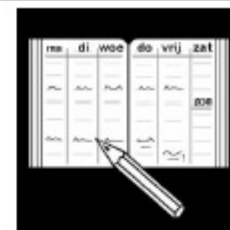
Självmordsförsök

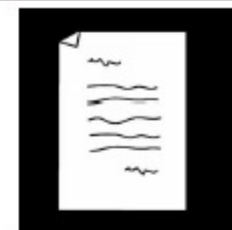
Bestämt mig

Vill inte

Förbereda

Avskedsbrev

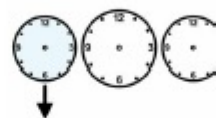
Sagt hej då

Vänner

Familj

Förut/tidigare

Datum

Var

När

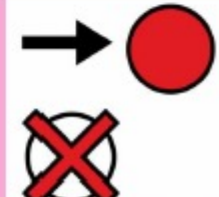
Hur

Ja

Nej

Något annat

Vet någon annan hur du mår?

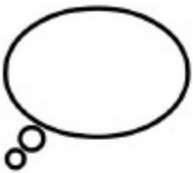
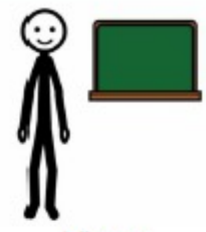
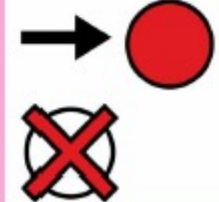
Ja

Nej

Det behöver inte alltid vara såhär

 Tankar är bara tankar	 Du är inte ensam	 Berätta hur du känner	 Vänner	 Familj	 Lärare
 Kollega	 Andra vuxna	 Kurator/psykolog	 Ringa	 Chatta	 Hjälporganisationer
 Hjälp					
			 Ja	 Nej	 Något annat

Att göra när jag mår dåligt

Promenad/löptur

Vara i naturen

Träning

Ringa en vän

Träffa en vän

Familj

Klappa ett djur

Lyssna på något

Sjunga

Spela ett instrument

Bada/duscha

Kroppsvård

Göra andningsövning

Åka bil

Massage

Pyssla/handarbete

Lego/bygga

Hålla i is

Skriva om mina känslor

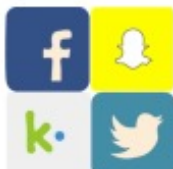
Sortera saker

Läsa

Städa

Sociala medier

Mobil/ipad/dator

Baka/laga mat

Äta något jag gillar

Shoppa

Söka fysisk närhet

Dansa

Be eller meditera

Tänka på det som är bra

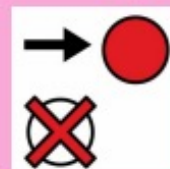
Göra något för en annan

Ja

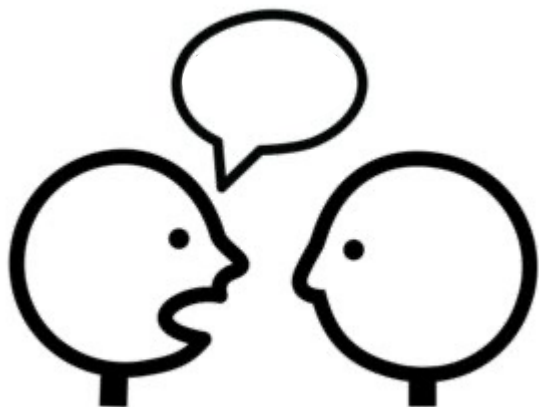

Nej

Något annat

Kan vi prata igen?

Vill du prata med någon annan?

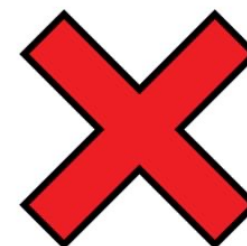
Vi bestämmer en ny tid

Ja

Nej

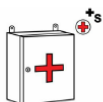

Krisplan

Vid behov fyller ni tillsammans i en individuell **krisplan**. Den innehåller en beskrivning av varningstecken och åtgärder vid suicidrisk hos personen.

Samtalskartan **Mina varningssignaler** kan användas som stöd när krisplanen skrivs.

Krisplan suicid

	Mina varningssignaler:
	Mina egna strategier - vad kan hjälpa mig att sätta stopp?
	Sociala sammanhang och personer som kan få mig att må bättre:
	Personer jag kan be om hjälp (namn och telefonnummer):
	Professionella kontakter:
	Så gör jag min omgivning säker:
	Saker som är viktiga för mig att leva för:
	Nästa besök:

-
- Bildstödet **Samtal om suicid** är ett samarbete mellan SPIV - Kunskap räddar liv och Dart – specialistenhet för kommunikationstöd och digital delaktighet, Västra Götalandsregionen.
 - Reda ut-häftet **Samtal om suicid** är skapat via bildstod.se
 - Mer material på temat suicid finns på SPIV:s hemsida, suicidprev.se

Krisplan suicid

Mina varningssignaler:

Mina egna strategier - att göra när jag mår dåligt

Sociala sammanhang och personer som kan få mig att må bättre:

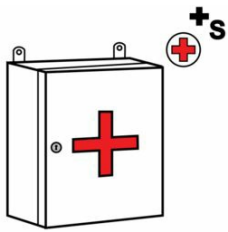

Personer jag kan be om hjälp (namn och telefonnummer):

Professionella kontakter:

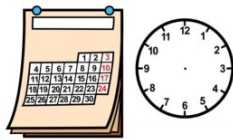

Så gör jag min omgivning säker:

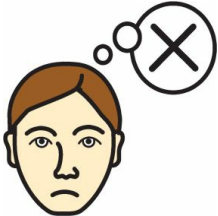
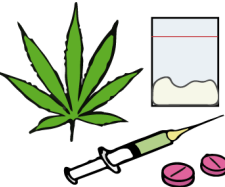
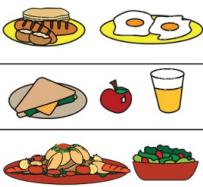
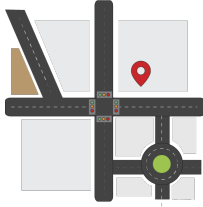
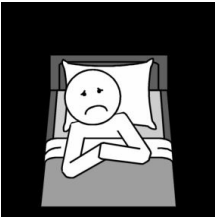
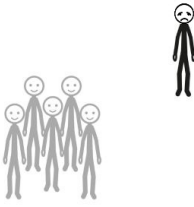
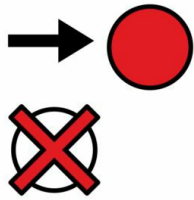

Saker som är viktiga för mig att leva för:

Nästa besök:

Mina varningssignaler

					
Doft	Tanke	Minne	Musik	Ljud	Ord
					
Droger	Alkohol	Cigaretter	Snus	Mat	Platser
					
Beröring	Skam	Krav	Våld	Sover dåligt	Ensam
					
Personer	Tid på dygnet		Ja	Nej	Något annat